

Elk kwartaal zullen we een nieuwsbrief uitbrengen rond de stand van zaken bij bovenstaand project over factoren bij ouderschap van jongvolwassenen met een visuele beperking. Het project is op 16 maart 2009 officieel gestart en heeft een totale looptijd van twee jaar. Dat betekent dat u de komende twee jaar 8 nieuwsbrieven van ons kunt verwachten!

→ 16 maart 2009: start met Janneke Hatzmann

Begin 2009 is Sabina met de afdeling Orthopedagogiek van de VU voor dit Inzicht ouderschapsproject op zoek gegaan naar een goede postdoc onderzoeker. Ze zochten iemand die met eerder opgedane ervaring zo in het lopende project kon springen. Uit de sollicitaties is Janneke Hatzmann naar voren gekomen. Ze heeft in het Emma Kinderziekenhuis promotieonderzoek gedaan naar de consequenties van zorg voor ouders van kinderen met een chronische aandoening. Rode draad in haar werkervaring is dat de onderwerpen gericht zijn op maatschappelijke participatie. Ze is een enthousiaste onderzoeker en zeer geïnteresseerd in het onderwerp '(aanstaand) ouderschap bij jongvolwassenen met een visuele beperking'. De komende twee jaar zal ze het project uitvoeren, met Sabina als projectleider en rechter hand.

→ inwerken

Omdat Janneke nog onbekend was met de doelgroep is er een uitgebreid inwerkprogramma opgezet. Naast het lezen van eerder wetenschappelijk onderzoek en het bezoeken van symposia zijn Sabina en Janneke op bezoek gegaan bij Bartiméus en Sensis/Visio. Bij Bartiméus in Zeist heeft een oogarts uitleg gegeven over oogaandoeningen en de verschillende uitingsvormen van visuele beperkingen. Daarna hebben ze een Engelse les bijgewoond. En mochten ze bij een woongroep op bezoek waar ze getrakteerd werden op een rondleiding en een optreden dat later die week op het jaarlijks festival ten gehore gebracht zou worden.

Na deze introductie in de wereld van jongeren met een visuele beperking zijn Sabina en Janneke twee maanden later bij Sensis/Visio op bezoek gegaan. Daar hebben ze met maatschappelijk werk en iemand van voorlichting gesproken over kinderwens en ouderschap voor mensen met een visuele beperking. Een van beiden was zelf moeder van drie kinderen en slechtziend. Deze gesprekken waren leuk en zeer waardevol voor het onderzoek. Bartiméus en Sensis/Visio, BEDANKT dat we binnen mochten kijken en voor het regelen van ontmoetingen met zoveel leuke, bevlogen mensen!

→ voorbereiden van projectgroep/klankbord

Bij de uitvoering van het onderzoek zullen Sabina en Janneke ondersteund worden door een klankbord van mensen uit het werkveld en mensen uit de doelgroep. Afgelopen tijd hebben veel mensen aangegeven deel te willen nemen aan de projectcommissie. Dank hiervoor!

Vanuit Visio zullen Rita ten Dam en Hermien Hofstee deelnemen, de afvaardiging vanuit Bartimeus bestaat uit Diety Gringhuis en Winnie Schuitemaker en vanuit Sensis zullen Marlies Mariman en Danielle Gideonse aan de projectgroep deelnemen. Naast de professionals zijn er twee ouders met een visuele beperking die deelnemen: Corrie van der Sar en Pascal Wirken. Nog twee mensen met visuele beperking zonder kinderen zijn benaderd voor deelname aan de commissie.

De projectcommissie zal gedurende het onderzoek een aantal keer bij elkaar komen en als klankbord dienen voor de onderzoekers. Doel is om het onderzoek zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de praktijk. Sabina en Janneke zullen de keuzes voorleggen, de plannen en ideeën die ze hebben en de resultaten bespreken. Met de reacties en discussie vanuit de projectgroep moet het project uiteindelijk naast wetenschappelijke resultaten ook informatie opleveren voor de praktijk van hulpverlening.

Binnenkort zal iedereen een mail ontvangen met een 'datum prikker' voor de eerste bijeenkomst in september 2009.

→ opzet dataverzameling

Dit najaar zal de dataverzameling van start gaan bij vier verschillende groepen:

1. Een groep jongvolwassenen met een visuele beperking die al eerder aan projecten van Sabina Kef hebben meegedaan.
2. Hun partners
3. Een vergelijkingsgroep met jongvolwassenen zonder beperkingen
4. Professionals van Visio/Sensis en Bartiméus

Ad 1 en 2. Telefonische computer gestuurde interviews zullen afgenomen worden vanaf het najaar van 2009 tot aan de zomer van 2010. Een digitaal gestuurde vragenlijst wordt geprogrammeerd door het EMGO Instituut voor Onderzoek naar Gezondheid en Zorg. De inhoud van het interview wordt op dit moment voorbereid door Janneke en Sabina. Voor de keuze van de vragen baseren zij zich op voorgaande meetmomenten en bestaande internationale vergelijkbare onderzoeksprojecten. Onderwerpen die aan bod komen zijn onder andere het sociale netwerk, welbevinden, persoonlijkheid, autonomie, verwachtingen mbt ouderschap en ouderlijke stress. Afhankelijk van of een respondent wel of geen partner heeft en wel of niet kinderen heeft, worden verschillende onderdelen binnen het interview afgenomen.

Ad 3: Voor de vergelijkingsgroep gaan we jongvolwassenen zonder visuele beperking telefonisch interviewen over dezelfde onderwerpen, zodat deze gegevens kunnen worden vergeleken met die van jongvolwassenen met een visuele beperking.

Ad 4: Tenslotte organiseren we twee werkgroepen met professionals (regio Noord en regio Zuid). Zo'n werkgroep komt één keer bij elkaar om inzicht te krijgen in hoe het onderwerp ouderschap in de praktijk aan bod komt en om te brainstormen over welke onderwerpen van belang zijn bij het begeleiden van blinden en slechtzienden met een kinderwens/kinderen. Deze onderwerpen zullen uiteindelijk in de zomer van 2010 via een vragenlijst per email worden voorgelegd aan een grotere groep hulpverleners. De eerste bijeenkomst in noord Nederland op 8 juli was zeer geslaagd, 4 hulpverleners hebben heel open en geamuseerd gesproken over hun ervaringen en houding ten aanzien van ouderschap bij mensen met een visuele beperking. Onderwerpen die aan bod zijn gekomen zijn onder andere de individuele aanpassingen die ouders doen met betrekking tot mobiliteit, veiligheid in huis en voorlezen, maar ook de houding van aanstaande ouders (is het glas halfvol of halfleeg?) en de rol van hun ouders. De bijeenkomst in het zuiden zal na de zomer plaatsvinden.

→ M-these Susan Woolderink "Zicht op Ouderschap"

Uit de gegevens die bij de meting in 2004 zijn verkregen, blijkt dat de jongvolwassenen met een visuele beperking minder kinderen hebben dan leeftijdgenoten zonder beperking. Van de 205 jongvolwassenen (leeftijd tussen 24-31 jaar) zijn 19 mensen ouder geworden (13%). Afgelopen tijd heeft studente Susan Woolderink gegevens van deze twee groepen vergeleken. Hieruit is gebleken dat het merendeel van de groep van 19 (68%) tijdens de adolescentie een partner had, terwijl van de jongvolwassenen zonder kind 27% toen een partner had. Verder is er een aanwijzing dat jongvolwassenen met kind als adolescent hun handicap beter hadden geaccepteerd, maar dat deze acceptatie in de jongvolwassenheid significant was afgenomen ten opzicht van de groep zonder kinderen. Op basis van dit onderzoek lijken andere factoren als zelfwaardering en het sociale netwerk geen rol te spelen bij de transitie naar ouderschap. Susan heeft deze resultaten in een scriptie beschreven, een mooie eerste stap naar het onderzoek van nu waarin we willen onderzoeken of factoren in de ontwikkeling een rol spelen bij het wel/niet aangaan van ouderschap. Meer weten? Alle informatie is binnenkort te vinden op de website: www.psy.vu.nl/verderkijken

→ VU studenten

In het komende academische jaar zullen VU studenten Orthopedagogiek interviews voor het project gaan afnemen, en tevens hun scriptie rondom ons project gaan schrijven.

Dank voor jullie betrokkenheid en inzet, en tot ziens!

Janneke Hatzmann
020 5982953
j.hatzmann@psy.vu.nl

en Sabina Kef
020 5988895
s.kef@psy.vu.nl